

Lónsbrú

Úttektarskýrsla minjavarðar

Sædís Gunnarsdóttir
2024

Minjastofnun
Íslands

The Cultural
Heritage Agency
of Iceland

Höfundur
Sædís Gunnarsdóttir

Ljósmyndir
Sædís Gunnarsdóttir

Ljósmynd á forsiðu
Brú yfir Lónsá

© 2024
Minjastofnun Íslands

Öll réttindi áskilin

Minjastofnun Ísland
Suðurgata 39
101 Reykjavík
Iceland
(354) 570 13 00

postur@minjastofnun.is
www.minjastofnun.is

Efnisyfirlit

1.	Aðdragandi vettvangsferðar	4
2.	Fyrri rannsóknir	4
3.	Staðhættir	4
4.	Rannsókn – aðferð	5
5.	Fornleifaskrá	5
6.	Niðurstöður	5
7.	Heimildaskrá	6

Grunnupplýsingar

Verkefnanúmer Minjastofnunar Íslands:
3170

Tilgangur úttektar:
Mæla upp og taka myndir af brú sem mun hverfa undir hringtorg

Staðsetning:
Við Lónsá á mörkum Hörgársveitar og Akureyrarbæjar

Dagsetning vettvangsferðar:
23. apríl 2024

1. Aðdragandi vettvangsferðar

Vegagerðin hafi samband við Minjastofnun vegna mögulegra minja við gatnamót vegarins við Lónsá og Þjóðveg 1 norðan Akureyrar. Fyrirhugað er að setja þar hringtorg. Minjavörður tók svæðið út vegna deiliskipulags og staðfesti að engar aldursfriðaðar fornleifar væru á svæðinu. Hinsvegar er þar gömul steipt brú sem mun hverfa undir fyrirhugað hringtorg.

Mynd 1 – Úttektarsvæðið

2. Fyrri rannsóknir

Ekki eru þekktar neinar rannsóknir innan svæðisins. Svæðið er innan tveggja fornleifaskráningaverkefna, annars vegar Orri Vésteinsson og Sædís Gunnarsdóttir, 1998. *Fornleifaskráning í Eyjafirði X. Fornleifar í landi Akureyrar norðan Glerár* Fornleifastofnun Íslands ses og hinsvegar Katrín Gunnarsdóttir 2017 *Fornleifaskráning vegna deiliskipulags í landi Bitrugerðis og Hraukbæjar í Eyjafirði*. Brúin var ekki skráð í þessum verkefnum.

3. Staðhættir

Brúin er fast við Þjóðveginn norðan Akureyrar, í nokkuð bröttu árgili.

4. Rannsókn – aðferð

Brú hefur verið á þessi svæði lengi, en ekki fundust heimildir um hvenær steypa brúin var byggð, hún er ekki í brúarkerfinu hjá Vegagerðinni. Ekki fundust heimildir um hana aðrar en að hún var breikkuð árið 1940.

5. Fornleifaskrá

3170-1

Brúin er um 6x3 metrar, steyp gólf. Háar hleðslur eru upp árgilið undir stólpum brúarinnar, en steypa er í hleðslunum. Myndin hér til hliðar er tekin til NV. Gólfíð nokkuð heillegt en stólpar og grindverk farið að láta verulega á sjá.

Mynd 2 – brúin

6. Niðurstöður

Mannvirkið sem skráð var er steyp brú, líklega byggð eftir 1924, en mun hverfa við fyrirhugaðar framkvæmdir

7. Heimildaskrá

Orri Vésteinsson og Sædís Gunnarsdóttir. 1998. *Fornleifaskráning í Eyjafirði*
X. Fornleifar í landi Akureyrar norðan Glerár Fornleifastofnun Íslands
ses

Katrín Gunnarsdóttir 2017 *Fornleifaskráning vegna deiliskipulags í landi*
Bitrugerðis og Hraukbæjar í Eyjafirði

Myndaskrá

Mynd 1 – Úttektarsvæðið.....	4
Mynd 2 – brúin	5